

COLUMN 4 maart 2023 – Betaalbare kunstbeoefening

Er is in dit aardse gewoel niets dat hetzelfde blijft. Er is slechts één zekerheid en dat is dat alles altijd maar duurder wordt. Inflatie noemen we dat. Jarenlang was de inflatie in Nederland beperkt, maar sinds afgelopen jaar is de inflatie ineens enorm. Door structurele personeelstekorten is arbeid steeds duurder geworden en door de oorlog in Oekraïne zijn de prijzen van grondstoffen, materialen en energie door het dak gestegen. Is dat erg? Zo lang ons inkomen meestijgt met de inflatie is dat niet zo'n ramp. De loonprijsspiraal noemen we dat. We zijn veel meer kwijt aan de dagelijkse boodschappen en aan energie, maar tegelijkertijd zien we ook dat de inkomens fors toenemen. We zien loonsverhogingen van soms meer dan 10%, en ook het minimumloon en uitkeringen als de AOW stijgen gelukkig flink mee. Dat alles veel duurder wordt is dus niet zo'n ramp, zo lang we het maar kunnen betalen.

Net als alle andere sectoren van de maatschappij heeft de cultuursector natuurlijk ook te kampen met inflatie. Het zou vreemd zijn als dat niet zo was. En het zou vreemd zijn als die kosten niet worden doorberekend in de prijs van kaartjes voor voorstellingen, in de prijzen van muzikles of de huur van oefenruimte. Veel mensen hebben daar geen probleem mee, met name mensen die genoeg geld hebben of met een Ooievaarspas veel korting kunnen krijgen. Maar niet iedereen heeft het geluk dat alle prijsverhogingen kunnen worden opgevangen. De overheid zal er op moeten toezien dat niemand tussen wal en schip valt.

Het Haagse college van B&W bespreekt om de twee maanden de gevolgen van de energiecrisis met de gemeenteraad in de commissie Samenleving. Ook de gevolgen voor de cultuursector komen dan aan bod. Over enige tijd zal de 5e Stand van Zaken Energiecrisis worden besproken en daaruit blijkt wat de gemeente wil doen voor de cultuursector. Zo is besloten om de huurprijs van gemeentelijk vastgoed dit jaar niet met 14,5% te verhogen, maar te beperken tot 5,7%. Ook is de gemeente in gesprek met instellingen die het moeilijk hebben en is ondersteuning mogelijk, zoals het treffen van een betalingsregeling voor de huur, huuropschorting, het vooruitbetalen van subsidie of het accepteren van minder producties, voorstellingen, tentoonstellingen. En ook kleinere culturele stichtingen en verenigingen op het gebied van amateurkunst hebben de aandacht. ZZP-ers komen in aanmerking voor de energietoeslag, de BTW op energie is tijdelijk verlaagd en ook het Rijk komt nog met hulp voor de cultuursector. Mocht dit niet genoeg zijn dan raad ik de gasten van vandaag aan om te komen inspreken en de gemeenteraad te confronteren met jullie de wensen en noden van kunstbeoefenaars.

Een groot lichtpuntje op de horizon in het epistel van het college is dat de gasprijzen inmiddels weer terug zijn op het niveau van voor de Oekraïne-oorlog. De verwachting is dus dat de energieprijzen binnenkort navenant zullen dalen en we –net als de coronacrisis- ook deze crisis zullen overwinnen. Daar moeten we dan maar op hopen. En verder hoop ik dat iedereen door dit alles een beetje energiebewuster is geworden zodat de verduurzaming van allerlei zaken en energiebesparing in een stroomversnelling kunnen komen. Never waste a good crisis.

Tenslotte. Als het gaat om kunst en cultuur dan is er in Den Haag één crisis die we nog steeds niet hebben overwonnen en dat is de bezuinigingscrisis van ruim 10 jaar geleden. Toen heeft het college van B&W drastisch bezuinigd op kunst en cultuur in Den Haag. Het jaarlijkse budget ging toen met 13 miljoen euro naar beneden. Die bezuiniging is nog steeds niet hersteld met als gevolg dat de kunst- en cultuursector in Den Haag zeer kwetsbaar is. Dat zagen we bij de paniek in de sector toen de coronacrisis uitbrak en nu bij de energie- en inflatiecrisis opnieuw. Nog steeds bungelt Den Haag onderaan in het lijstje van grote steden als het gaat om de hoogte van het cultuurbudget. En nu de verdeling van de vierjaarlijkse cultuursubsidies langzaam dichterbij komt vrees ik opnieuw voor een bloedbad in de cultuursector. Want ondanks de mooie verkiezingsbeloftes van de politiek komt er vrijwel geen cent bij. En dat is zeer zorgelijk.